

1. PROMENE POSLOVNIH MODELA

1.1. Promene u izvorima vrednosti

Konkurentska prednost je glavni indikator kvaliteta privređivanja i uspešnog pozicioniranja preduzeća. Osnovni uslov za obezbeđenje vitalnosti preduzeća i sposobnosti da odgovori na sve sofisticirane zahteve potrošača je njegova osposobljenost da kreira i održava konkurentsку prednost zasnovanu na vrednosti.

Značaj teorijsko empirijskih istraživanja stvaranja održive konkurentske prednosti ogleda se, prevashodno, u sticanju i širenju znanja potrebnog za unapređenje nacionalne privrede i konkurentnosti preduzeća. Formulisanjem strategije, uskladištanjem organizacije i izborom adekvatnog sistema merila poslovnih performansi preduzeća, stvaraju se prepostavke za uspešnije strategijsko pozicioniranje koje se zasniva na trajnoj i održivoj prednosti.

Teorijska i empirijska istraživanja pokazuju da se sa razvojem nacionalne privrede i evolucijom tržišta menjaju osnove i načini sticanja konkurentske prednosti. Proučavanjem teorije i prakse razvijenih zemalja moguće je identifikovati tri faze. U prvoj fazi, raspoloživi resursi su dominantan izvor konkurentske prednosti. U narednoj fazi, investicijama vođena privreda, ulaganja u modernizaciju proizvodnje standardnih proizvoda predstavljaju osnovni izvor konkurentske prednosti. U inovacijama vođenoj privredi, ključni izvor konkurentske prednosti je sposobnost inoviranja proizvoda i usluga korišćenjem visokih proizvodnih, komunikacionih i informacionih tehnologija. Konkuriše se jedinstvenom strategijom sa jasnom strategijskom namerom koja uključuje fokusiranje pažnje organizacije na suštinu procesa identifikovanja, stvaranja, isporučivanja, komuniciranje i kontrole vrednosti.

Okruženje u kome posluju savremena preduzeća postaje sve dinamičnije, bitno drugačije u odnosu na prošlost i puno diskontinuiteta. Promene su brze, kompleksne i nepredvidive i sve više utiču na poslovanje i pristupe upravljanja. Upravljanje savremenim preduzećem zahteva promenu razmišljanja o tome kako posloвати i konkurisati u novoj ekonomiji. Nova ekonomija izgrađena je na osnovama stare sa odgovarajućim prilagođanjima. Razvoj tehnologije i znanja predstavlja potencijal koji je prouzrokovao duboke promene u privredi i društvu. Promene su zahvatile, u manjoj ili većoj meri, preduzeća svih delatnosti i veličina. Tradicionalne grane konkurentske prednost kreiraju integriranjem tradicionalnih i Internet metoda poslovanja, a tzv. digitalne razvijanjem strategija koje superiornost na tržištu stiču dominantnim korišćenjem Interneta. Integriranje Interneta u svaki segment poslovanja uslov je opstanka preduzeća na globalnom tržištu. Ključno pitanje je kako novu tehnologiju iskoristiti za stvaranje vrednosti. Potrebno je raspolagati odgovarajućim kapitalom, znanjem i organizacionom kulturom koja favorizuje nužne promene.

Promene u globalnom poslovnom okruženju su takve prirode da se povećava stepen međuzavisnosti pojedinih delova sveta. To dodatno potencira nužnost međunarodne poslovne orientacije preduzeća i značaj njihovog povezivanja i saradnje. Bez potpunog otvaranja tržišta i povezivanja sa uspešnim kompanijama iz razvijenih zemalja nema efikasne transformacije preduzeća. Saradnja i povezivanje sa uspešnim preduzećima u regionu, i u globalnim razmerama, za preduzeća u Srbiji imperativ su njihovog opstanka, rasta i razvoja.

Konkurentska prednost uslovljena je vrednošću koju preduzeće kreira za kupca. To je sposobnost koja podržava koordinirani razvoj sredstava što omogućava preduzeću da ostvari svoje ciljeve. Konkurentska prednost povezana sa kompetentnošću koja proizilazi iz umrežavanja sa partnerima, posebno sa potrošačima, je trajna. Ona je i ključna kompetentnost ako je rezultat jasnog fokusa i veštine orkestracije sledećih organizacionih komponenti:

1. Orientacije preduzeća da kao prioritete ciljeve postavi zadržavanje potrošača i pridobijanje zaposlenih da potrošačima ponude i isporuče različite vrednosti u skladu sa njihovim potrebama i željama;

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com